

«زیبا» دختر عزیز ایران!

گپ و گفتی با «زیبا عزیزی»، چهارمین دختر بر تروستایی جهان که سختی های زیادی کشید تا این روزها مسیر پیشرفت برای دختران روستایی هموار تر شود

محدثه فیروز بخت، مجید حسین زاده

مناسبتی

روزی که خواهر «زیبا عزیزی» با شور و شوقی وصف ناپذیر وارد اتاق شد و خبر داد که «زیبا»، چهارمین زن روستایی بر تر جهان شده است برای لحناتی خستگی سال ها تلاش از روی دوش این دختر ایرانی برداشته و تبدیل به شیرینی شد. در آن لحظات، خاطرات سال های گذشته با انواع فعالیت ها و کمک ها به مردم روستاهای منطقه اش جلوی چشمش آمد، آن هم به عنوان زنی که در روستای گهچن از زمان به دنیا آمدن تا سال ها بعد انواع و اقسام تبعیض ها را دید و تصمیم گرفت روزی برای کودکان و زنان روستایش و دیگر روستاهای محروم بلوچستان کاری کند. او حالا دبیر مقطع متوسطه است؛ به بهانه روز دختر به سراغش رفیقیم تابیشتر از فراز و نشیب های زندگی اش بدانیم و تلاش هایی که کمتر به آن ها توجه شده است. دختر ی که در برنامه «فرمول یک» شرکت کرد و می تواند الگویی برای دختران سرزمین مان باشد و خبر از تاثیر و نقش پرنگ زنان در فرهنگ سازی می دهد.

نمی خواستم دخترهای روستایمان فقط ه کلاس درس بخوانند

شاید شما هم شنیده باشید که معمولاً فرزندان اول هر خانواده، مدیر های خوبی می شوند و دوست دارند که به دیگران کمک کنند. شاید به همین دلیل است که «زیبا عزیزی» تاثیر قابل توجهی بر سر نوشت نه تنها بقیه دختر های خانواده اش که بر آینده دختر های منطقه سیستان و بلوچستان گذاشته است. او در این باره می گوید: «فرزند اول خانواده هستم و چهار خواهر و سه برادر دارم. بزرگ شده روستای گهچن شهرستان قصرقند در استان سیستان و بلوچستان هستم. در این روستا، تبعیض زیادی وجود داشت. وقتی من درس می خواندم، شاهد تبعیض زیادی بودم و این برای من خیلی آزار دهنده بود. مثلاً پسر های می توانستند بروند روستای دیگری درس بخوانند ولی دختر ها نه. پدر ما برای پسر های شان ارزش بیشتری قائل بودند و آن ها را برای تحصیل به شهر ها و روستاهای مختلف می فرستادند ولی دختر ها باید بعد از پنج کلاس درس خواندن در خانه می ماندند، کار های خانه را یاد می گرفتند، از دواج و بعد بچه داری می کردند.»

معلم هایم باعث شدند تا عاشق درس خواندن شوم

انگیزه، مهم ترین رمز پیشرفت در هر کاری است و برای دختری که همه دختر های همسن و سالش تا پنجم دبستان درس می خواندند، چه دلیلی برای انتخاب راهی دیگر وجود داشته است؟ عزیزی در پاسخ به این سوال که نمی تواند جواب کوتاهی به آن بدهد، می گوید: «بگذارید در این باره به دلیل اهمیت اش، کمی مفصل تر توضیح بدهم. قبل از این که من به دنیا بیایم، پدرم به دبی رفت و آمد داشت و من تقریباً از زمان تولدم، او را ندیدم. زمانی که پنج ساله شدم، من را پیش پدر بزرگم بردند و تا دوم راهنمایی، پدرم دبی بود و بعد برگشت. در آن سال ها و در خانه پدر بزرگم که ریش سفید محل بود، دو معلم هم با ما زندگی می کردند که نشست و برخاست با آن ها در علاقه ما به درس خواندن تاثیر گذار باشد. پدر بزرگ من هم که می دید این معلمان زن از سیستان می آیند این جا و هیچ اتفاقی نمی افتد، می توانند فعالیت کنند، کار های بزرگ تری انجام دهند و در جامعه حضور داشته باشند تا حدودی با ادامه تحصیل من موافقت کرد هر چند وقتی من کلاس پنجم بودم، نان می پختم، ماهار و شام در ست می کردم و ... اما دیدن مزایای درس خواندن باعث شد تا با انگیزه دوره راهنمایی را شروع کنم. شاگرد اول دوره های هفتم و هشتم بودم. پدر بزرگم در این زمینه خیلی کمک کرد و گاهی در مقابل مادرم که مانع مدرسه رفتن من می شد، می ایستاد. البته مادرم مقصر نبود، دوست نداشت که مردم بگویند دخترش مدرسه رفته است. بالاخره این هم از آسیب های تعصبات قومی و قبیله ای است که آن روزها پیدا می کرد. در دوره راهنمایی، معلمی داشتم که خیلی تشویق و حمایتی می کرد و انرژی زیادی را برای تحمل شرایط سخت و درس خواندن به من می داد. گاهی در مدرسه نوبت بعد از ظهر بودم و وقت نمی کردم که در خانه ناهار بخورم چون وظایف زیادی داشتم اما معلم ام برایم ناهار می آورد. این ها باعث شد تا عشق من به درس خواندن بیشتر شود و به این نتیجه رسیدم بودم که باید درس بخوانم. این راهم بگویم که من پله ها را یکی یکی بالا رفتم. به هر حال تعصبانی که در منطقه ما بود، باعث می شد دختر ها نتوانند جلو بروند ولی ما مقاومت می کر دیم. گفتیم که مادر من هم مخالف بود، این که دختر نباید روستاهای دیگر کار کند یا تحصیل و برایش یک دغدغه بود. من به او مدام می گفتم که ما می توانیم در روستاهای دیگر درس بخوانیم و بعد درس بدهیم.»

شیرین ترین خاطره نوجوانی ام تماشای فوتبال از تلویزیون بود

هیچ کسی نمی تواند اهمیت ورزش و توجه به آن را کتمان کند اما این ماجرا در روستایی که با درس خواندن دختر ها مخالف بودند، حتماً فرق می کرده است. چهارمین دختر بر تر روستایی جهان در این باره

می گوید: «من علاقه زیادی به فوتبال داشتم و همین موضوع باعث شد در تمام دوره نوجوانی ام، یکی دغدغه در س خواندن را داشته باشم و دیگری دغدغه ورزش. این در حالی بود که در روستای ما، دقیقاً با هر دو این موارد به خصوص برای دختر ها مخالف بودند و این را بد می دانستند که یک دختر درس بخواند، مسابقات ورزشی تماشا یا ورزش کند. با این حال و بعد از برگشت پدرم از دبی که من دوره راهنمایی بودم، او هم به کمک من آمد و یک تلویزیون سیاه و سفید گرفت تا برای اولین بار، یک مسابقه فوتبال را در خانه خود مان بینم. یکی از شیرین ترین و فراموش نشدنی ترین خاطرات دوره نوجوانی من، تماشای بازی های پرسپولیس بود که عاشق این تیم بودم و هستم. اگر اجازه بدهید همین جا، این راهم بگویم که من هم اکنون سه تیم فوتبال در سیستان و بلوچستان دارم: نونهالان، نوجوانان و جوانان که با قدرت تمرین می کنیم و در آینده خبر های جالبی در باره استعداد های ما خواهید شنید.

بیشتر از خودم، دغدغه درس خواندن دخترهای دیگر را داشتم

یکی از دغدغه های ستودنی یک انسان موفق، می تواند این باشد که به فکر تلاش برای هموار کردن مسیر موفقیت برای دیگران باشد. مسیری که معمولاً پستی و بلندی های زیادی دارد. عزیزی، یک الگوی درست و حساسی در این مورد است و هر چند خودش در این باره ادعایی ندارد اما می گوید: «من زمانی که وارد دانشگاه شدم، اولین دختر روستایمان بودم که چنین امکانی برایم فراهم شد. بعد از این اتفاق، شرایط خیلی بهتر شد چون پدر و مادرم، هر دو تصمیم به حمایت از من گرفته بودند و من در دانشگاه پیام نور، کارشناسی علوم اجتماعی ام را گرفتم. این راهم بگویم که مادرم، آدم دست و دل بازی بود و همیشه به آدم های فقیر دور و برمان توجه ویژه ای داشت و به آن ها کمک می کرد. این خصلت در زندگی ما هم نهادینه شده بود. ما همسایه هایی داشتیم که بعضی مواقع می آمدند و از مادرم آرد می گرفتند یا برنج و ...، لیخندهای مادرم در زمان کمک به این افراد را دیده بودم. او همیشه برای فقیر تر ها و به خصوص همسایه های مان ارزش قائل بود و این برای من، در س آموز بود بنابر این وقتی وارد دانشگاه شدم، شاید باورتان نشود تنها دغدغه ام این بود، حالا که خودم مشغول تحصیل شده ام چه کاری می توانم برای بچه هایی که آرزوی درس خواندن دارند، انجام بدهم؟»

این روزها بیش از ه در صد دخترهای روستای مان در س می خوانند

همه ما شنیده ایم که داشتن نیت های خوب، کمک زیادی به انسان برای اجرایی کردن آن ها می کند. «عزیزی» که از دوران دانشگاه به فکر باسواد کردن دختر های روستایش بود، خیلی زود از طریق نهضت سوادآموزی وارد آموزش و پرورش شد و گام بلندی در این زمینه برداشت. او در این باره می گوید: «من در چند روستا تدریس می کردم و می توانستم مشکلات دختران را از نزدیک ببینم و دغدغه های شان را بدانم. تلاش های من برای ترغیب دختران به ادامه تحصیل، به لطف خداتاثیرات زیادی داشته است. زمانی که من به عنوان اولین دختر روستا وارد دانشگاه شدم، صادقانه بگویم سال های بعد از ورود من به دانشگاه، نیمی از دختران ما وارد دانشگاه شدند. شاید حتی از ۵۰ درصد هم بیشتر. عده ای هم اگر سواد بالا نداشته باشند، دست کم دیپلم گرفته اند. من در سال های اخیر، سرپرستی اعتکاف های علمی را که برای پشت کنکوری ها برگزار می شد به عهده گرفتم، برگزاری این اعتکاف ها برای ۷۰ تا ۱۰۰ دانش آموز پشت کنکوری باعث می شد آن ها را بیشتر بشناسم تا مسیر حضور آن ها در دانشگاه را فراهم تر کنم.»

گفتند به جای وام سوزن دوزی، وام کافی نت بگیر!

فعالیت در حوزه صنایع دستی هنوز جزو شغل هایی است که نه تنها مشتریان داخلی که در بازار های جهانی هم علاقه مند ان بسیاری دارد. سوزن دوزی، یکی از این صنایع دستی است که به آن بی توجهی شده بود اما در سال اخیر با تلاش های شبانه روزی خانم «عزیزی» انگار جان تازه ای در آن دمیده شده است. خودش در این باره می گوید: «سوزن دوزی هنری بود که در آن فعالیت داشتم

و در نوجوانی و جوانی، به خصوص در تابستان ها به این کار مشغول می شدم. بعد از پایان دانشگاه با خود گفتم چرا این هنر نباید بیشتر و بیشتر دیده شود؟ هنری که مخصوص من و مردم روستای مان است و مردم جاهای دیگر، آشنایی با آن ندارند. همین سوال تلنگری شد تا دنبال یک وام بروم، برای شروع به این کار اما هیچ حمایتی از من نشد و مسئولان صندوق ... گفتند که وام «سوزن دوزی» تمام شده است اما می توانید وام «کافی نت» بگیرید! آخر وام کافی نت به چه درد من می خورد؟! در این بین، چندین و چند بار دیگر شکست خوردم اما بعد از مدتی، خوشبختانه چندین خیر را پیدا کردم که با پیشنهاد من برای به کار گرفتن زنان روستایی و رونق هنر سوزن دوزی موافقت کردند. البته گروهی از دانشجویان خیر هم، خیلی حمایت کردند تا صنایع حصیری را در سیستان و بلوچستان رونق بدهم. هم اکنون، بیش از ۳۰ زن به طور ثابت با ما کار می کنند. در روستای خودم هم حدود ۲۰ نفر همکاری می کنند؛ یعنی حدود ۱۵۱ زن با این کار و حقوق آن، نان در می آورند.»

برترین دختر روستایی جهان شدند را مدیون خیران هستیم

معمولاً هر فردی که به موفقیت چشمگیری دست می یابد، قبل از هر چیز نقش خودش و تلاش هایش در رسیدن به آن سکورا به دیگران توضیح می دهد اما انگار خانم «عزیزی»، همه را می بیند به غیر از خودش! او درباره چگونگی انتخابش به عنوان دختر بر تر روستایی جهان و دختر روستایی اول ایران می گوید: «در این سال ها، بچه های دانشجوی خیر خیلی حمایت کردند تا بتوانم به مردم منطقه خدمت کنم. چند ماه پیش، فرمی برایم فرستادند که درباره فعالیت هایی بود که در این سال ها برای دختران روستایم انجام داده بودم. البته همه اش انگلیسی بود و خیلی چیزی متوجه نشدم. اصلاً هم فکر نمی کردم یک روزی به عنوان یکی از برترین دختران روستایی جهان انتخاب شوم، این موفقیت را مدیون دانشجویان خیری هستم که از هیچ تلاشی برای سر بلندی ایران، فرو نمی گذارند.»

آرزوی قلبی ام اشتغال زایی برای جوانان است و پس!

«عزیزی» که سال گذشته به عنوان یکی از برترین دختر روستایی ایران انتخاب شد، درباره دلایل کسب این عنوان می گوید: «بعضی از ملاک هایی که باعث انتخاب من شد، عبارت از انداز: آموزش به کودکان بازمانده از تحصیل و دختر هایی که امکان تحصیل نداشتند و سرپرست های شان با ادامه تحصیل آن ها مخالفت می کردند، ساخت بیش از ۱۴ سرویس بهداشتی برای مناطق کپر نشین و ساخت سه مدرسه، توزیع مواد غذایی در بین محرومان استان سیستان و بلوچستان، توزیع بسته لوازم تحریر، بهداشتی و ... بین جامعه هدف و الان هم مشغول ساختن خانه برای یک زن سرپرست خانوار هستم. ملاک مهم دیگری هم به ماجرای راه انداختن سوزن دوزی برمی گردد که من در این اتفاق، مسائل مدرن و سنتی را با هم تلفیق کردم تا سوزن دوزی روی کفش، گوشواره و ... انجام شود. اشتغال زایی هم یکی از موارد مهم بود که در انتخاب من تاثیر گذار بود و این قول را هم می دهم که در مهر امسال، کارگاه بزرگ تری افتتاح خواهیم کرد تا حداقل ۳۰ زن سرپرست خانوار دیگر را با این طرح سر کار بفرستیم. باور کنیم که اشتغال زایی باعث می شود، جان افرادی را که عمر و مال شان به فساد کشیده می شود یا به اعتیاد و می آورند، نجات بدهیم. آرزوی قلبی من این است که با اشتغال زایی همچون همین سوزن دوزی و کارگاه ترشی حتی بسته بندی خرمای منطقه سیستان و بلوچستان، مردم این منطقه دیگر نیازی به کمک و بسته های حمایتی نداشته باشند و از دست رنج خودشان بهره ببرند و زندگی شان را اداره کنند.»

ZENDEGI - SALAM
ضمیمه روزنامه خراسان
 پنج شنبه • ۱۳ تیر ۱۳۹۸
 اول دی القعدہ ۱۴۴۰ • ۴ جولای ۲۰۱۹
 شماره ۲۰۱۲۷
۱۳۶۰

زندگی

چرا «زیبا عزیزی» چهارمین دختر بر تر روستایی جهان شد؟ کمک به دیگران در حد جهانی!

بنیاد جهانی زنان که یکی از بازوهای مشورتی سازمان ملل در امور زنان است، اواخر سال گذشته میلادی بود که جایزه خلایقیت زنان در زندگی روستایی را به «زیبا عزیزی» از استان سیستان و بلوچستان اعطا کرد. سایت سازمان ملل در گزارشی در این باره نوشت که «عزیزی» جایزه خلایقیت زنان در زندگی روستایی را از بنیاد جهانی زنان به سبب تلاش های بی وقفه خود در هدایت و آموزش دانش آموزان به ویژه دختر در مناطق روستایی دریافت کرد و چهارمین زن موفق روستایی جهان در سال ۲۰۱۸ نام گرفت. او همچنین موجب افزایش آگاهی در باره موضوعی چون ازدواج کودکان در مناطق روستایی شده است؛ موضوعی که همچنان امری رایج در برخی از این مناطق است. بنا بر اعلام سایت بنیاد جهانی زنان (WWSF)، از جمله فعالیت های زیبا عزیزی که خود متولد روستای عزیزآباد شهرستان «قصرقند» سیستان و بلوچستان است، می توان به توزیع امکانات آموزشی در چندین مدرسه، جمع آوری سرمایه و نظارت بر ساخت سرویس های بهداشتی در مناطق محروم، جلوگیری از ۳۰ مورد ازدواج کودکان (هر مورد نیازمند ساعت ها گفت و گو با خانواده ها بوده است) و آموزش سوزن دوزی به عنوان یکی از صنایع دست باف سیستان و بلوچستان به زنان تهیدست اشاره کرد. «زیبا عزیزی» همچنین موفق شد سوزن دوزی را با هنر های مدرن بیامیزد و آن را با برندی مناسب به فروش برساند و از این طریق برای بسیاری از زنان سرپرست نیازمند، اشتغال زایی کند اما شاید مهم ترین اقدام این بانوی روستایی را بتوان ایجاد یک مرکز آموزشی توان بخشی روانی - اجتماعی در یکی از محروم ترین مناطق سیستان و بلوچستان دانست که به آموزش کودکانی می پردازد که به مدرسه نرفته اند. این مرکز آموزشی که «خان علم» نام دارد فرصت های برابر آموزشی در اختیار دختران و پسران قرار می دهد. در خور ذکر است زاننی از کشورهای نپال، هندو اوس، کلمبیا، هند، سوئیس، گواتمالا و مکزیک از دیگر برگزیدگان بنیاد جهانی زنان در سال ۲۰۱۸ برای خلایقیت در زندگی روستایی هستند.

زندگی

سخن آخر؛ لطفاً به سیستان و بلوچستان هم توجه کنید

اگر شما هم جزو آن دسته از افرادی هستید که تعجب «علی ضیا» در برنامه فرمول یک بعد از شنیدن مشکلات سیستان و بلوچستان از يادتان نرفته است، سخن های آخر خانم عزیزی دوباره همان انتقادهای رادارد: «باور کنید که سیستان و بلوچستان از نظر فرهنگی، بهداشتی، اجتماعی و ... مشکل دارد و امیدوارم روزی با آگاهی همه مردم کشور عزیزم، بتوانیم مشکلات را حل کنیم. گله ای هم از مسئولان بلند پایه دارم که کمک حال ما باشند. من نمی گویم دولت در این منطقه کاری نکرده اما مطمئنم کافی نبوده است. جوانانی را که به اعتیاد گرایش یافته اند، باورزش و اشتغال، نجات دهند. در آخر از پدر و مادرم خیلی تشکر می کنم و می دانم آن ها مقصر سخت گیری هایی که در مسیر پیشرفت اتفاق افتاد، نبودند و خوشحالم که سایه شان بالای سرم بوده و هست.»

حضور «زیبا عزیزی» در برنامه «فرمول یک» به عنوان یکی از ۱۰ چهره برتر سال ۹۷